

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет історичний
Кафедра історичного краєзнавства

Затверджено

На засіданні кафедри історичного
краєзнавства історичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30. 08. 2021 р.)

Завідувач кафедри: проф. Голубко В. Є.

Силабус з навчальної дисципліни
«ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ПОВОЄННОГО ЛЬВОВА
1944-1953 рр.»,
що викладається в межах ОПШ Історія та археологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 014 Середня освіта (Історія)

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	«Повсякденне життя повоєнного Львова 1944-1953 рр.»
Адреса викладання дисципліни	вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет: кафедра історичного краєзнавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки 014 Середня освіта (Історія)
Викладачі дисципліни	Генега Роман Ярославович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історичного краєзнавства
Контактна інформація викладачів	roman.heneha@lnu.edu.ua r_genega@yahoo.com
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації щодо поточних питань за попередньою домовленістю.. Також можливі он-лайн консультації через Teams або Facebook. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	http://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Istoriia-povsiakdennosti.pdf
Інформація про дисципліну	В курсі розкриваються найважливіші теоретичні проблеми одного із важливих напрямків історико-краєзнавчих студій, яким є історія повсякденності. Курс складається із двох проблемних за тематикою блоків лекцій. У першому розглядаються питання пов'язані з історією виникнення і розвитку цього напрямку, ознайомленням із науковим доробком його визначних представників, методологією та методикою проведення дослідження. Другий блок лекцій ілюструє застосування методики досліджень на конкретних прикладах повсякденного життя повоєнного Львова 1944-1953рр.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Повсякденне життя повоєнного Львова 1944-1953 рр.» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія) для освітньої програми Історія та археологія, яка викладається в VII семестрі в обсязі 4,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни домогтися засвоєння студентами ґрунтовних знань з курсу «Повсякденне життя повоєнного Львова 1944-1953 рр.», показати місце та роль курсу як напрямку історико-краєзнавчих досліджень. Домогтися розуміння студентами впливу повсякдення на розвиток Львова та долі місцевих мешканців. Вільне оперування засвоєними знаннями дасть змогу більш глибоко і повно усвідомити особливості історичного розвитку українських земель першої половини ХХ ст. Завдання: студенти повинні верифікувати джерела та літературу, уміти збирати та аналізувати фактологічний матеріал, вміло використовувати його в науковій роботі. Навчальна дисципліна формує такі програмні компетентності: <i>А). Загальні компетентності:</i> - Знаходити, опрацьовувати, критично аналізувати, систематизувати та верифікувати інформацію з різних джерел; - Уміти застосовувати набуті знання на практиці й повноцінно використовувати власні інтелектуальні ресурси для реалізації поставлених завдань; - Знати фактичний матеріал, розуміти історичні події та процеси, пояснити соціально-економічні зміни краю, орієнтуватись в основних етапах духовного і культурного життя Західної України, уміти логічно

	<p>мислити, також беруться до уваги результати роботи студента на п'ятьох модулях.</p> <p><i>Б). Фахові компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати предметну область майбутньої професії, вміти аналізувати історичні явища, встановлювати і розуміти причинно-наслідкові зв'язки історичних подій і явищ, пояснювати політичні, соціокультурні, економічні процеси; - знаходити та ефективно застосовувати наукову інформацію з різноманітних джерел; - визначати характер та ступінь системних змін міського повсякдення після приходу радянської влади; - аналізувати основні фактори і впливи які формували повсякдення; - розуміти механізм забезпечення їжею львів'ян в перші повоєнні роки; - характеризувати основні модні тенденції сталінського Львова; - вміти назвати негативні (можливо, позитивні) зміни які виникли внаслідок приєднання Західної України до СРСР; - орієнтуватись в основних видах дозвілля повоєнних мешканців Львова; - показати за допомогою історичних прикладів, спроби радянської влади змінити уклад життя місцевого населення.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Макарчук С. А. Побачене, почуте, пережите: Мемуарні мініатюри. Київ: "Атіка", 2015. 220 с. С. 19. 2. Черкес Б. С. Архітектурні трансформації ідентичності історичного Львова. // Досвід та перспективи розвитку міст України. – Вип. 11. – К., 2006. - С. 79- privées / Gérard Noiriel. – Paris : Librairie Arthème Fayard, 2007. – 720 p. 3. Енциклопедія Львова. За ред. Андрія Козицького. Т.1-4. Львів, «Літопис». 4. Історія Львова у 3 томах. Редколегія: Я. Ісаєвич, М. Литвин, Ф. Стеблій. Львів: Центр Європи, 2007. 5. Гроссман Юрий, Это все было, было...Роман-хроника. (Нью-Йорк: "Mir collection", 1996), 6. Тетяна Князева "Концепт їжі в культурі повсякденності", Info-library, доступ отримано 30 жовтня 2018, http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/299-kontsept-yizhi-v-kulturi-povsjakdennosti.html; 7. Олексій Варипаєв "Філософія їжі: концептуальні підходи для осмислення феномену", Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. Збірник наукових праць Харківського державного університету харчування та торгівлі 1(2) (2012): 319. 8. Радянський кінематограф у Львові в перше повоєнне десятиліття // Український Історичний Журнал. Київ, 2011. №2 С. 106–122; 9. Формування радянського соціального простору у Львові (1944–1953 pp.) // Український Історичний Журнал. Київ. 2014. №6. С. 77-91; 10. Житлово-побутові умови львів'ян у 1944–1953 pp. [Mieszkańcowie i bytowe warunki życia ludności Lwowa w latach 1944–1953]. // Lwów: Miasto – społeczeństwo – kultura. Studia z dziejów miasta / redakcja naukowa Kazimierz Karolczak i Łukasz T.Sroka. – Kraków:

	<p>Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2014. – Т. IX. Życie codzienne miasta. S. 444-458;</p> <p>11. Львів: нові міщани, студенти та режим 1944-1953 рр. Монографія. ЛНУ ім. Івана Франка Львів, 2015. «Афіша». 320 с.</p> <p>12. Генега Р.Я. Система громадського харчування повоєнного Львова: старі та нові практики // Український Історичний Журнал. Київ, 2019 № 3. С. 49-73.</p> <p>13. Михайло Івасюта ред., та ін. Радянський Львів 1939–1955. Документи й матеріали. (Львів: “Книжково-журнальне видавництво”, 1956.),</p>
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 48 годин лекцій, та 87 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати: - –основні наукові терміни і визначення які характеризують історію повсякдення.; - – світових та українських основоположників, перших дослідників з даного напрямку; - –про соціальні та етнічні зміни які склалися у Львові після звільнення міста від нацистів; - – політику нової влади щодо формування радянського обличчя Львова; - –політичні та економічні умови радянського Львова; - –радянську систему зайнятості та навчання запроваджену в місті; - – дозвіллево-відпочинкову сферу повоєнного Львова; - – комунікативно-громадські відносини мешканців; - – основні тенденції приватно-родинного життя громади; - – репродуктивно-забезпечувальну галузь сталінського Львова. - Вміти: - –критично осмислювати, верифікувати та застосовувати отриману інформацію; - – назвати ключові заходи сталінської влади щодо побутової радянзації Львова; - – перерахувати основні модні тенденції популярні у Львові на протязі 1944-1953 рр.;; - –назвати основні типи лімітованого забезпечення продуктами перших повоєнних років; - охарактеризувати та структурувати відпочинко-дозвілеву сферу міста. - розрізняти види і типи житла, характеризувати житлово-побутові умови повоєнного міста.
Ключові слова	Львів, львів'яни, радянзація, мода, одяг, взуття, їжа, колгосп, лімітований розподіл, робота, транспорт, освіта, медицина, управління.
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	<p>Тема 1. Вступ до курсу.</p> <p>Тема 2. Предмет «Повсякденне життя повоєнного Львова 1944-1953 рр.» загальні поняття і терміни.</p> <p>Тема 3. Методологія дослідження повсякдення.</p> <p>Тема 4. Історіографічна та джерельна база курсу.</p>

	<p>Тема 5. Формування радянського обличчя Львова: етимологічний аспект.</p> <p>Тема 6. Формування радянського обличчя Львова просторовий аспект.</p> <p>Тема 7. Житлово-побутові умови львів'ян в перші роки по війні.</p> <p>Тема 8. Типи та види повоєнного житла – попит і пропозиція.</p> <p>Тема 9 Відпочинок львів'ян: міські парки і туристичні маршрути.</p> <p>Тема 10. Львівський кінопрокат 1944-1953рр.</p> <p>Тема 11. Повоєнне театральне життя Львова.</p> <p>Тема 12 Спорт, азартні ігри і тоталізатор.</p> <p>Тема 13 Їжа як елемент буденності</p> <p>Тема 14 Громадське харчування львів'ян старі та нові практики.</p> <p>Тема 15 Львівські базари між капіталізмом та соціалізмом</p> <p>Тема 16 Алкогольні та безалкогольні особливості радянського Львова.</p> <p>Тема 17 Мода і модники старого міста.</p> <p>Тема 18 Молодіжні субкультури перших повоєнних років.</p> <p>Тема 19. Транспортне забезпечення міста в 40-50-х роках.</p> <p>Тема 20 Львівська державна та приватна медична практика за других «совітів».</p> <p>Тема 21 Початкова, середня та вища освіта повоєнного Львова.</p> <p>Тема 22 Створення робочих місць та зайнятість львів'ян в нових умовах.</p> <p>Тема 23 Соціальний захист і забезпечення львів'ян в перші повоєнні роки.</p> <p>Тема 24 Народження і смерть в умовах соціалізму на прикладі сталінського Львова.</p>
Підсумковий контроль, форма	Недиференційований залік оформляється за результатами п'яти модулів, які оцінюються по 20 балів кожен.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисципліни <i>Історія повсякденності</i> достатніх для сприйняття категоріального апарату та розуміння джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекція, спільні розробки проекти, дискусія. Зокрема: - Усні (лекція, бесіда, доповідь, рецензія, дискусія) - Практичні (підготовка міні-групами студентів проектів-презентацій).
Необхідне обладнання	Аудиторія, обладнана медіа-проектором, комп'ютером
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються на основі п'яти письмових контрольних замірів (модулів) які становлять 100% семестрову оцінку.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Модуль I оцінюється в 20 балів. Проводиться після опрацювання студентами низки спеціалізованої літератури, матеріалів, та прослуховування лекцій з курсу «Повсякденне життя повоєнного Львова 1944-1953 рр.» за темами №1-5 • Модуль II оцінюється в 20 балів. Проводиться після опрацювання студентами низки спеціалізованої літератури, матеріалів, та прослуховування лекцій з курсу «Повсякденне життя повоєнного Львова 1944-1953 рр.» за темами №6-10 • Модуль III оцінюється в 20 балів. Проводиться після опрацювання студентами низки спеціалізованої літератури, матеріалів, та прослуховування лекцій з курсу «Повсякденне життя повоєнного Львова 1944-1953 рр.» за темами №11-15 • Модуль IV оцінюється в 20 балів. Проводиться після опрацювання студентами низки спеціалізованої літератури, матеріалів, та прослуховування лекцій з курсу «Повсякденне життя повоєнного

	<p>Львова 1944-1953 рр.» за темами №16-20</p> <p>• Модуль V оцінюється в 20 балів. Проводиться після опрацювання студентами низки спеціалізованої літератури, матеріалів, та прослуховування лекцій з курсу «Повсякденне життя повоєнного Львова 1944-1953 рр.» за темами №21-24</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти мають почуття відповідальності, усвідомлено вибрали дисципліну «Повсякденне життя повоєнного Львова 1944-1953 рр.», тому збираються максимально продуктивно працювати на лекціях зазначеного курсу. Окрім цього студенти зобов'язані дотримуватися передбачених курсом часових термінів визначених для виконання модулів. Література. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані при написанні 5 модулів. При цьому не схвалюється списування, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку чи екзамену.	Залік оформляється за результатами поточної успішності
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.